

Vörösmarty Mihály Ipari Szakképző Iskola

8000 Székesfehérvár, Balatoni út 143., Telefon/Fax: 22/314-278

E-mail: vorosmarty@mail.datatrans.hu WebSite: www.vorosmarty.hu

---

INTÉZMÉNYI KÖZOKTATÁSI ESÉLYEGYENLŐSÉGI INTÉZKEDÉSI TERV 2010.

Érvényesség kezdete: 2010. november 1.

ESÉLYEGYENLŐSÉGI TERV KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYEKNEK

1. BEVEZETŐ

1.1. Az iskola rövid bemutatása

Az intézmény, névadója gondolataihoz és szellemiségéhez híven kívánja végezni oktató-nevelő tevékenységét, miszerint: „Nagy kincs a tudomány, s nem fér rabló keze hozzá.”

A Vörösmarty Mihály Ipari Szakképző Iskolát 1954-ben alapították. Megalakulása után az intézmény fő profilja a Fejér Megyei Állami Építőipari Vállalat szakember utánpótlásának biztosítása volt. Az iskola – a piaci igényeknek és gazdasági helyzetnek megfelelően - elsődlegesen építőipari szakmák képzésére specializálódott. Az építőiparban folyamatos fejlődés volt megfigyelhető, melyekkel lépést tartva az iskola a legújabb vívmányok illetve technikák használatának ismeretét oktatta a diákoknak. Törekvéseit siker koronázta: az intézmény meghatározó képzési központtá nőtte ki magát. A képzési lehetőségek tovább bővültek, a meglévő szakok mellé beépültek a faipari és az épületgépészeti osztályok is.

Az intézmény az oktatási lehetőségek széles skáláját nyújtja, így az OKJ-s szakmák mellett tér jut az érettségi szakközépiskolai, és technikusi képesítő vizsgára való felkészítő oktatásra is. A képzéseknél megjelenik továbbá az idegen nyelv, a számítástechnika (ECDL), a kommunikáció (üzleti kommunikáció) és a vállalkozások gazdaságtana tantárgyak, melyek jól kiegészítik a tanulók műveltségi, szakmai képzését.

Az iskolában a modulrendszer bevezetésével új út nyílik a diákok számára: a szakok egy-egy részegységének elvégzése után is papírt kaphatnak, mely segíti elhelyezkedésüket a munkaerőpiacon. Szakmunkás bizonyítvány azonban csak az összes részegység, modul elvégzésével szerezhető.

A korszerűen felszerelt tanműhelyek mellett – melyek nagy mértékben elősegítik a szakmai készségek fejlesztését - a 15 000 kötetes könyvtár kitűnő lehetőséget nyújt a már meglévő tudás mélyítésére, valamint az újabb ismeretek szerzésére. Az iskola könyvtára kiegészítésre került CD és videótárral, mely sokkal színesebbé és változatosabbá teszi a tanulást.

A diákok sport területén jelentkező képességeik, fizikumuk fejlesztésére számtalan lehetőség biztosít az iskola. A fiatalok számára többfajta sportpálya is rendelkezésére áll, többek között a kézilabda- és futópálya, valamint a megszokott tornaterem mellett konditerem is.

A Vörösmarty számára az oktatásban a legfontosabb:

- Minőségi oktatás nyújtása: a Vörösmarty előtérbe helyezi az olyan új módszerek szerinti oktatást, mely arra törekszik, hogy a diák maga aktívabb résztvevője legyen a tanulási folyamatnak, szeressen tanulni. Ezt módszertani fejlesztésekkel kívánjuk elérni. A 2003-ban elindult Szakképzési Fejlesztési Program eredményeként közismeret, szakmai alapozás valamint reintegráció területén végez fejlesztési tevékenységet az intézmény. A „Szakiskolai fejlesztési program 2003-2006” megvalósítása tág lehetőséget biztosít a minőségfejlesztés további céljainak megjelölésében és végrehajtásában. A végső cél a teljesítményképes tudás, intelligencia és szakmai kultúrával rendelkező szakember képzése, azaz hogy a diákok a szakmai bizonyítvány megszerzésén túl olyan alkalmazható tudást sajátítsanak el, melyet joggal elvár a harmadik évezred társadalma. Ennek eléréséhez az iskola folyamatosan törekszik korszerű, naprakész ismeretek oktatására.
- A Vörösmarty kapcsolatai révén informálódik a munkáltatók elvárásáról, hogy a rugalmas oktatás segítségével az adott munkapiaci igényeknek megfelelő tudású és képzettségű, azaz megfelelő szakmai kompetenciával rendelkező szakembereket bocsásson el az iskolából. Az iskola rendszeres és szoros együttműködést alakított ki több intézménnyel is: Munkaerő és Képzési Központtal, Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával, számos vállalattal és egyéni vállalkozókkal. A szoros kapcsolatnak köszönhető, hogy a Munkaügyi Központ vezetője minden év áprilisában az iskolába látogat, hogy információt nyújtson az aktuális piaci munkaerőigényekről, valamint a végzős tanulóknak különböző szakmákban állásajánlatokat kínáljon.
- Az intézmény törekszik a Diák Önkormányzat által felvetett problémákat megoldására, hogy a diákokkal és szülőkkel együttműködve alkotó légkört teremtsen.

Az iskola induló szakjai:

- Gázfogyasztó berendezés- és csőhálózat-szerelő
- Vívezeték- és csőhálózat szerelő
- Központifűtés- és csőhálózat-szerelő
- Burkoló
- Szárazépítő
- Kőműves
- Szobafestő-mázoló és tapétázó
- Ács-állványozó
- Asztalos

1.2. Jogszabályi háttér

- 1993. évi LXXIX. Törvény a közoktatásról– 89/a. § (5), 121. § (1) 14. pont
- 2003. évi CXXV. Törvény az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség előmozdításáról
- 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet a nevelési – oktatási intézmények működéséről
- 19/2002. (V.8.) OM rendelet a közoktatási intézmények elhelyezésének és kialakításának építészeti – műszaki követelményeiről
- 14/1994. (VI.24.) MKM rendelet a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgáltatokról
- 2/2005. (III.01.) OM rendelet – A Sajátos nevelési igényű gyerekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 277/1997. (XII.22.) Kormányrendelet a pedagógus-továbbképzéséről, a pedagógiai – szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásáról és kedvezményeiről
- 2005. évi CLXXI V. Törvény a fiatalok életkezdési támogatásáról
- 2004. évi CXXIII. Törvény a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát kereső foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról
- 2003. évi LXXX. Törvény a jogi segítségnyújtásról

- 1998. évi LXXXIV. Törvény a családok támogatásáról, egységes szerkezetben a végrehajtásról szóló 223/1998 (XII.30.) Kormányrendelettel
- 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1993. évi III. Törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásról
- 1993. évi LXXVII. Törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól
- 1991. évi IV: Törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
- 152/2005. (VIII.2.) Kormányrendelet az Útravaló Ösztöndíjprogramról
- 1021/2004. (III.18.) Kormányrendelet a romák integrációjáról

1.3. Fogalmak

- **Alkotmány** (1949. Évi XX. Törvény)

Alapvető jogok

Kollektív szabadságjogok

A kollektív szabadságjogokat a polgárok valamely közössége gyakorolhatja. Sem az államnak, sem másnak nem áll jogában megakadályozni a különböző célokkal létrehozott közösségek létezését és működését, illetve a polgárok kapcsolatba kerülését az adott közösségekkel.

Ezek a jogok a következők:

- Egyesülési jog
- Gyülekezési jog
- Szabad gondolatközléshez illetve véleménynyilvánításhoz való jog
- Gondolatszabadsághoz való jog
- Lelkiismeretszabadsághoz való jog
- Vallásszabadsághoz való jog
- Nemzeti és etnikai kisebbségek jogai

Személyi szabadságjogok

A Magyar Köztársaság Alkotmánya kimondja, minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, és ettől senkit nem lehet önkényesen megfosztani. Ezen túl a következő személyi szabadságjogok vannak rögzítve:

- Személyes szabadsághoz való jog

- Személyes biztonsághoz való jog
- Szabad mozgás és a tartózkodási hely szabad megválasztásának joga
- Jó hírnévhez való jog
- Magánlakás sérthetlenségéhez való jog
- Magántitok és a személyes adatok védelméhez való jog
- Tulajdonhoz és örökléshez való jog

Gazdasági, szociális és kulturális jogok

Ez a jogcsoport olyan társadalmi igények hatására jött létre, amelyek az államtól kifejezetten előre tervezett pozitív cselekvést kívánnak meg. A következő jogok tartoznak ebbe a csoportba:

- Munkához való jog
- Pihenéshez, szabad időhöz és rendszeres fizetett szabadsághoz való jog
- Egészséges környezethez, a legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jog
- Szociális biztonsághoz való jog
- Művelődéshez való jog
- A tudományos és a művészi élet szabadságának joga
- Tanszabadsághoz és a tanítás szabadságához való jog

A polgárok részvételi joga

A részvételi jogok biztosítják az állampolgár számára az állami-társadalmi élet befolyásolásának lehetőségét, és értelemszerűen többnyire csak az adott állam állampolgárait illetik meg.

Ezek a jogok a következők:

- Népszavazás és népi kezdeményezés joga
- Panaszjog
- Választójog

- **Asszimiláció**

Az asszimiláció az a folyamat, amelynek során egy kisebbségi csoport saját akaratából vagy kényszer hatására átveszi a többségi csoport értékeit és viselkedési mintáit. E folyamat eredményeként a többségi csoport magába olvasztja a kisebbségi csoportot. Időnként az asszimiláció politikai eszközökkel kikényszerített folyamat. A kényszeres asszimiláció legerőszebb formája az etnikai tisztogatás.

Egyedi beolvadás

Olyan folyamat, melynek során egy adott nemzethez, nemzetiséghez vagy népcsoporthoz tartozó személy elveszti eredeti nemzeti azonosságát és egy másik – általában a többségi – nemzet tagjává válik. Ennek során először általában a nyelvét, majd kulturális igényét, legvégül nemzetiségi tudatát veszti el az ember.

Csoportos beolvadás

Alkalmazkodásuk következtében különböző eredetű, különféle kultúrájú, közös vagy szomszédos területen élő népcsoportok általános kulturális közelséget, majd azonosságot ér el, és ennek eredményeként köztük egység jön létre.

Önkéntes asszimiláció

Ha az asszimilációt nem a hátrányos megkülönböztetés miatti félelem vezérli, akkor lehet beszélni önkéntes beolvadásról. Ebben az esetben a vegyes házasságoknál egy adott, több nemzetiségű tájékban a beolvastódás mindkét irányban majdnem azonos.

Erőszakos, kényszerített asszimiláció

Akkor beszélünk erőszakos vagy kényszerített asszimilációról, hogyha a pillanatnyi hatalom különböző hátrányosan megkülönböztető törvények (negatív diszkrimináció), rendeletek segítségével és megfélemlítő politikával, melyek sértik az egyenlő jogok és az emberi méltóság elvét, nyelvhasználati és gazdasági nyomást fejt ki az egyénre a nemzetiségi vagy etnikai identitásának feladására.

- **Beszédhiba**

A beszédszervek anatómiai sérülésének vagy fejletlenségének következtében, vagy a működés zavara miatt kialakult ejtési hibák.

- **Beszédzavar**

A beszédhibák speciális formái, amelyek az idegrendszer sérülése, károsodása vagy genetikai ok miatt, ill. pszichés traumák következtében alakulnak ki.

- **Családsegítő**

A családsegítés a szociális és mentális problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítséget igénylő személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megelőzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A Családsegítő Szolgálat a családsegítés tevékenységi körében az egyének és családok életében jelentkező problémák megelőzése és megszüntetése érdekében:

- Szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújt.
- Tájékoztatást nyújt a szociális, a családtámogatási és a társadalombiztosítási ellátások formáiról, az ellátáshoz való hozzájutás módjáról.
- A családgondozással elősegíti a családban jelentkező krízis, működési zavarok, illetve konfliktusok megoldását.
- Szolgáltatásokat szervez és közvetít az egyén és család számára.
- A családon belüli kapcsolaterősítést segítő programokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat szervez.
- Ellátja az aktív korú nem foglalkoztatott személyek esetében az együttműködési kötelezettségből fakadó feladatokat.
- Szükség esetén ingyenes jogi tanácsadást biztosít.
- Adósságkezelési tanácsadást működtet.
- Szociális információs szolgáltatást működtet.

• **Célterület**

Az esélyegyenlősítés célterületei:

- Egészségügyi állapota javítása: rendszeres és hatékony egészségügyi ellátás biztosítása az állapotromlás, rehabilitáció érdekében,
- oktatás, képzés: joga van óvodai neveléshez, iskolai oktatáshoz, neveléshez, lehetőség szerint integrált intézmények,
- foglalkoztatás: munkához való jog, integrált vagy védett foglalkozás, munkahelyek átalakítása,
- lakóhely: lakhatási forma megválasztásának joga,
- kultúra, sport rehabilitáció: lehetővé kell tenni a szabadidős tevékenységeket, közösségi célú épületek látogatását, a sportolást

• **Célcsoportok**

A törvény 5 hátrányos helyzetű csoportot emel ki, amelyekre különösen tekintettel kell lenni, ezek:

1. nők,
2. 40 évnél idősebb munkavállalók,

3. romák,
4. fogyatékossgal élő, megváltozott munkaképességű személyek,
5. két vagy több tíz éven aluli gyermeket nevelő, vagy gyermeket egyedül nevelő munkavállalók.

A kiemelt csoportokon kívül, a munkáltatónál jelen lévő más hátrányos helyzetű csoportok is bevonhatók a tervbe (pályakezdők, nagycsaládosok, hajléktalanok stb.).

- **Deviancia**

Amikor a domináns csoportok kulturális, ideológiai, szabály- és normarendjétől idegen és értelmetlen viselkedéssel állnak szemben, akkor a válaszreakció mindenképpen olyan minősítés, amely az adott egyén és/vagy csoport viselkedését deviánsnak, a társadalmi kategorizáció szempontjából negatívnak ítéli meg.

- **Diszkrimináció**

Egyes személyek vagy embercsoportok többségtől eltérő tulajdonságai, illetve helyzete (mátsága) ürügyén történő megkülönböztetése másikkal szemben. Az egyenlő elbánás elvével ellentétes eljárás. A megkülönböztetés hatása lehet pozitív vagy negatív, illetve módszere nyílt vagy burkolt.

Pozitív diszkrimináció:

A pozitív diszkrimináció társadalmi csoportokra vonatkozó jogi vagy egyéb adminisztratív megkülönböztetést, előnyben részesítést jelent, melyre gyakran, de nem feltétlenül a csoport valamilyen szempontból hátrányos helyzete ad indokot. A pozitív megkülönböztetés célja az esélyegyenlőség megteremtése vagy privilégium létrehozása.

Negatív diszkrimináció:

A hátrányos megkülönböztetés ösztönös vagy tudatos kirekesztő vagy megalázó cselekedet. Indítéka a fölérendeltség megszerzése vagy megtartása az embercsoporton belül vagy csoportok között. Ürügye pedig a személy vagy embercsoport másiktól eltérő tulajdonságáról (mátságáról) szerzett ismeret.

A megkülönböztetés módszere szerint :

Nyílt:

Amikor valakit az összehasonlítható helyzetben lévő többiekénél, nyíltan kedvezőbben vagy kevésbé kedvezően kezelnek.

Burkolt:

Burkolt diszkrimináció akkor fordul elő, amikor egy látszólag semleges előírás, ismerv vagy gyakorlat kedvezőbb vagy kedvezőtlenebb helyzetbe hoz valakit.

- **Disszemináció**

Olyan különféle tevékenységeket jelent, amelyeknek célja, hogy egy projekt eredményeit hozzáférhetővé tegyék mindazok számára, akik nem voltak közvetlen résztvevői az adott projektnek.

- **Egyenlő bánásmód**

Ezen elv szerint emberek vagy embercsoportok között nem lehet indokolatlanul különbséget tenni.

- **Egyenlő bánásmód hatóság**

A Hatóság tevékenységének célja az emberi méltóság védelme, a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem a jog eszközeivel. A hatóság feladata az egyenlő bánásmód követelményének megsértése esetén a jogaiban sértett fél kérelmére vagy törvényben meghatározott esetekben hivatalból lefolytatja a hatósági eljárást annak megállapítása érdekében, hogy történt-e hátrányos megkülönböztetés.

- **Egyenlőség**

Az egyenlőség a politikai értékek egyik kulcsfogalma, melynek jelentése három különböző értelmezésre vezethető vissza. A legszűkebb értelemben mint jogi-politikai egyenlőség a minden emberi lény egyenlőségét jelenti, az adott politikai részvétel jogi keretein belül. A törvény előtti egyenlőség mellett ez azt az erős normatív igényt is magában foglalja, hogy semmiféle társadalmi, vallási, etnikai, faji, nemi vagy más hasonló jegy nem indokolhat egyenlőtlen bánásmódot vagy diszkriminációt. A második jelentéstartomány az esélyegyenlőségre utal, s mint ilyen arra az állapotra, hogy gazdasági vagy társadalmi státuszától függetlenül mindenkinek egyenlő esélye van a társadalmi és személyes önmegvalósításra. A harmadik interpretáció ideológiai jellegű, miszerint az egyenlőség minden valós tulajdon egyforma megosztását követeli, továbbá egyenlő 'politikai súlyt' mindenki számára.

- **Előítélet**

Egy más csoport tagjaira vonatkozó értékítélet, amely sem érvényes tapasztalatra, sem racionális érvekre nem támaszkodik, viszont érzelmi telítettségű, nem változik és érzéketlen az egyéni különbségekre. Az előítéletek erősen pozitív vagy (többnyire) negatív viszonyt tükröznek,

merev sztereotípiákból származnak, amelyek alapja valamilyen érdek, történelmileg örökölt frusztráció, ellenőrizetlen eszme - leggyakoribb forrásuk az etnocentrizmus és a xenofóbia.

- **Empátia**

Az embernek az a képessége, hogy egy másik ember szempontját felfogni és megérteni képes. Az empátia képessége nélkül az ember nem számít lelkiileg teljesen kifejtett, egészséges személyiségnek.

- **Esélyegyenlőségi terv**

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény a hátrányos megkülönböztetés csökkentése érdekében előírja, hogy az ötven főnél több munkavállalót foglalkoztató költségvetési szervek és többségi állami tulajdonban álló jogi személyek kötelesek a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 70/A. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervet elfogadni.

A törvényi előírás szerint az esélyegyenlőségi terv tartalmazza a munkáltatóval munkaviszonyban álló, hátrányos helyzetű munkavállalók, így különösen a nők, a negyven évnél idősebb munkavállalók, a romák, a fogyatékos személyek, valamint a két vagy több tíz éven aluli gyermeket nevelő munkavállalók vagy tíz éven aluli gyermeket nevelő egyedülálló munkavállalók foglalkoztatási helyzetének elemzését, valamint a munkáltatónak az esélyegyenlőség biztosítására vonatkozó, az adott évre megfogalmazott céljait és azok eléréséhez szükséges eszközöket.

- **Esélyegyenlőségi törvény**

Az esélyegyenlőségi törvény célja a korábban szétszabdalt, töredékes ágazati szabályozás helyett átfogó és részletes antidiszkriminációs szabályokat előírni a jogrendszer egésze számára. A törvény kifejezett célja az Európai Unió joganyagával való minél erősebb összhang megteremtése, ugyanakkor a törvény több ponton túlmutat a létező európai szabályozáson, mivel az összes védett tulajdonság esetén érvényre juttatja a 2000/43/EK irányelvben található, ott csak a faji- vagy etnikai származás esetére előírt szigorú és átfogó szabályokat. A törvény az általános szabályok mellett külön fejezetben foglalkozik a foglalkoztatás, az oktatás, a szociális biztonság és egészségügy, a lakhatás, az egészségügyi ellátás, valamint az áruk forgalma és szolgáltatások igénybevétele területén tapasztalt hátrányos megkülönböztetéssel.

A törvény az állami szerveket és más közfeladatot ellátó szervezeteket arra kötelezi, hogy minden jogviszonyuk tekintetében megtartsák az egyenlő bánásmód követelményét. A nem állami szereplők számára a törvény csak bizonyos jogviszonyok esetében írja elő a követelmény megtartását, így a foglalkoztatási jogviszonyokban, szolgáltatás nyújtása vagy áru forgalmazása esetén, állami támogatás felhasználásával végzett tevékenység esetén, illetve azok számára, akik előre meg nem határozott személyek számára tesznek ajánlatot szerződés kötésére. A törvény 19 védett tulajdonságot sorol fel, az Alkotmányban említetteken kívül többek között külön nevesíti a szexuális irányultságot, a nemi identitást, az életkort, és a fogyatékos-ságot. A lista az Alkotmányhoz hasonlóan nyílt végű, magában foglalja az egyéb tulajdonság szerinti megkülönböztetést is.

- **Etnikum**

Történelmileg kialakult, az összetartozás tudatával, valamint közös nyelvvel, kultúrával és hagyományokkal rendelkező népeiséget értünk. A hátrányos helyzetűek nem csak etnikai származásuk miatt kerülhetnek hátrányba, hanem döntő szerepet játszik sorsuk irányításában a település is.

- **Etnocentrikusság**

Azon tendencia, miszerint az emberek más kultúrák képviselőinek viselkedését saját kultúrájuk mércéje szerint ítélik meg, és úgy hiszik, hogy saját kultúrájuk értékrendje feljebb való.

- **Fogyatékos-ság**

Annak a maradandó állapotnak vagy sajátosságnak a megnevezése, amikor egy személy érzékszervi, mozgásszervi, értelmi vagy kommunikációs képességei számottevően elmaradnak az emberek átlagától. Főbb csoportjaik: értelmileg akadályozottak; látássérültek; hallássérültek; mozgáskorlátozottak; beszédben akadályozottak; a halmozottan sérültek, valamint a teljesítmény- és viselkedészavarral küzdők.

- **Gettósítás**

A szegregáció azon fajtája, amely olyan diszkriminációs politika eredményez, amely bizonyos (általában faji, nemzeti és vallási) közösségeket vagy csoportokat arra kényszerít, hogy egy város vagy terület meghatározott részében éljenek.

- **Halmazottan hátrányos helyzet**

Az a tanuló:

- akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította;
- akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen;
- akit tartós nevelésbe vettek.

A halmazottan hátrányos helyzetű gyermekeket megillető kedvezmények, vonatkozó jogszabályi kötelezettségek:

- Ingyenes étkezés: bölcsődében, óvodában és 1-4. évfolyamon nappali rendszerű oktatásban résztvevő gyermekeknek
- Ingyenes tankönyvellátás: nappali rendszerű oktatásban résztvevő tanuló részére
- Kötelező óvodai felvétel
- Iskolai körzethatárok kialakítása, felvételi rend

Normatívák/támogatások: képesség-kibontakoztató támogatás; integrációs támogatás; óvodai fejlesztő programok támogatása

- **Hátrányos helyzet**

Általában az alábbi tényezők fennállása esetén gyanakodhatunk arra, hogy a tanuló hátrányos helyzetű családi háttérből érkezik:

- a család csekély bevétellel, alacsony jövedelemmel rendelkezik, melynek nagy része vagy akár teljes egésze segély, nyugdíj, vagy ezekkel egy tekintet alá eső bevétel, továbbá alkalmi munka után járó jövedelem;
- szűkös lakáskörülmények, kis alapterületű lakásban több személy él együtt, így kevés az egy személyre jutó alapterület; egészségtelen lakhatási feltételek; rossz felszereltség;
- a szülők alacsony iskolai végzettsége;
- deviáns környezet szocializációs ártalmai;
- család hiánya, az ép család hiánya, vagy éppen a több generáció, illetve távolabbi rokonsági fokokhoz tartozók együttélése;

- a beteg vagy korlátozott képességű szülők, akik fizikailag nem képesek gyermekeik megfelelő ellátására, gondozására.

A következő szempontok alapján vizsgálható a hátrányos helyzet:

Munkanélküliség

- rokkantsági nyugdíj
- öregségi nyugdíj
- tartós munkanélküliség
- átmeneti munkanélküliség

Megkülönböztetések

- kisebbségek: nemzeti, etnikai
- vallási alapon
- munkaerőpiacon nemek szerint
- fogyatékosok: értelmi fogyatékosok és fizikai fogyatékosok
- lakóhely szerinti különbségek: tanya, aprófalvak hátrányos helyzetben; rossz lakáskörülmények

Tanulásban akadályozottság

- dislexia
- disgráfia
- discalculia
- hiperaktivitás

Családi háttér

- szülők munkanélkülisége
- hátrányos családforma lehet: félérv, árva, elvált szülők, sokgyermekes család
- alacsony iskolázottság: nyelvtudás hiánya, hiányos továbbtanulási minta

• **Homofóbia**

A homoszexuálisok elleni diszkrimináció általános megnevezése.

• **Identitás**

Az azonosság fogalmának megközelítése két perspektívában, a tökéletes hasonlóság és a megkülönböztetés, két párhuzamos vizsgálódást tesz lehetővé, ha személyek vagy tárgyak identitásáról van szó: egyfelől a hasonlóságot, és másfelől a különbözőséget. Némelykor az identitást egyszerű adottságként fogják fel, ám ez a megközelítés sem az identitás dinamikáját, sem

az identitás számára meghatározó társadalmi körülmények között végbemenő interaktív folyamatokat nem veszi figyelembe. Az identitás soha nem valamilyen teljes és befejezett meghatározottság, olyannyira nem, hogy még a halállal sem válik véglegessé, hiszen mindig lehetőség van a post mortem átértékelésre, és vannak olyan identitások is, amelyek kifejezetten a halál révén válnak valóra.

- **Inklúzió**

Más pedagógiai szemléletet feltételez. A kulcsszó és a kiindulási alap az egyéni differenciálás. A pedagógus minden gyermekben a speciálisat, a rá jellemző egyedi sajátosságokat keresi és látja meg. Az egyéniesített segítséget minden gyermeknek meg kell adni, ill. minden gyermeket képességei szerint kell terhelni. A pedagógus eszköztára gazdag, kiterjed:

- a tanítási program változatos feldolgozására
- a gyermekek sokoldalú tevékenykedtetésére
- a tananyag differenciált feldolgozására
- az egyéni tanulás stílus és ütem tekintetbe vételével kiszabott, vagy éppen a gyermekek által önállóan kiválasztott feladatokra
- a teljesítményszintek széles sávjának elfogadására
- a tanári irányítás mellett az együttműködő tanulás, azaz a gyermeki pármunka és csoportmunka, valamint az egyéni feladatmegoldások sűrű érvényesítésére

- **Integráció**

Általános értelemben egységesülést, beilleszkedést, vagy beolvasztást, hozzácsatolást jelent. Az integrációnak több formája, célja, módja létezik.

A faji és az etnikai integráció egyik része a deszegregáció, amely megállítja a folyamatos faji vagy etnikai alapú elkülönítést, szegregációt. Ezen túl fellép a társadalom faji vagy etnikai alapú belső ellentéteinek megszüntetése, a mindenki számára elérhető egyenlő lehetőségek, a sokszínű, különböző hagyományokon alapuló kultúrák fenntartása és békés együttélése érdekében. Az integráció soha nem lehet a kisebbség belekényszerítése a többség kultúrájába. A deszegregáció tekinthető jogi problémának, míg az integráció inkább társadalmi vonatkozású.

- **Integrált oktatás**

A közoktatási törvény lehetővé teszi a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók elkülönítetten, kifejezetten a fogyatékoság típusa szerint létrehozott gyógypedagógiai intézményben, illetve a többi gyermekkel, tanulóval együtt, vagyis integráltan történő nevelését, oktatását.

Spontán integráció:

Eléggé elterjedt. Ez azon integrációs típus, amelynél a szakemberek részéről nem jelentkezik tudatos integrációs szándék. A gyermek a többségi oktatási-nevelési intézménybe jár. A szülő a szakértői bizottságnál nem járt gyermekével, s így a gyógypedagógus sem segíti a munkát. A pedagógus a törvény által biztosított kedvező lehetőségekkel nem él, útmutatás, segítség hiányában maga igyekszik megválaszolni, megoldani problémákat.

Helyi (lokális) integráció:

Ilyenkor az épület közös, de a SNI és ép gyermekek között gyakorlatilag semmiféle kapcsolat nincs. Ilyenek többnyire a tagozatként működő kiegészítő osztályok. Az integráció lehetősége benne van ezekben a szervezési formákban.

Szociális integráció:

Amikor a két gyermekcsoport tudatosan keveredik a foglalkozásokon kívüli vagy tanórán kívüli időben.

Funkcionális integráció:

Amikor nem választják szét a gyermekeket az iskolai órákon. Ennek két foka van:

Részleges integráció:

Amikor csak az idő egy részében van a fogyatékos gyermek a többiekkel, egyébként elkülönített csoportban tartózkodik. E forma alapját teremti meg a párhuzamos csoportok/osztályok tudatosan tervezett órarendje.

Teljes integráció:

Melynek keretében a fogyatékos gyermek a teljes időt a többségi iskolában, osztályban tölti.

- **Jogegyenlőség**

A Magyar Köztársaságban minden ember a születésétől a haláláig jogképes, azaz a saját jogán jogokat és kötelezettségeket vállalhat és szerezhethet. A gyermekeknek és a fogyatékosággal élő személyeknek is teljes körű a jogképessége, ugyanúgy és ugyanannyi joga és kötelezettsége lehet, mint a többi állampolgárnak. Az adott személy korlátozottsága nem a jogok tartalmában, hanem csupán azok érvényesítési módjában jelenik meg. Jogképessége korlátozatlan, jogai maradéktalanul megvannak, de életkora vagy egyéb állapota miatt azok egy részét csak törvényes képviselője útján tudja gyakorolni.

- **Képesség kibontakoztató, illetve Integrációs felkészítés**

Az iskola a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képesség kibontakoztató felkészítést szervez, melynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, a fejlődésének elősegítése, a többi tanulóhoz történő felzárkóztatása, tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése, tehetségének kibontakoztatása folyik.

Az integrációs felkészítés és a képesség kibontakoztató felkészítés közötti különbség a felkészítésben részesülő és nem részesülő tanulók – tehát a hátrányos helyzetű és nem hátrányos helyzetű tanulók – arányában van, melyet a jogszabály pontosan megfogalmaz.

Képesség kibontakoztató, ill. integrációs felkészítés:

- létrejött az Országos Oktatási Integrációs Hálózat, mely szakmai segítséget nyújt az iskoláknak
- a költségvetési törvény a képesség kibontakoztató felkészítésben résztvevő intézményeknek, az integrációs felkészítésben résztvevő intézmények részére kiegészítő hozzájárulást biztosít.
- a költségvetési törvény az integrációs felkészítést vállaló iskoláknak teszi 2005. szept. 1-től kötelezővé fejlesztőpedagógusok alkalmazását.

- **Kisebbség**

Egy nagyobb közösségen belül többé-kevésbé elkülöníthető, sajátos azonosságtudattal rendelkező (pl. etnikai, vallási vagy egyéb) csoportot, ha annak létszámaránya a nagyobb közösségen belül az egyenként vizsgált sokaságok nagyság szerint sorba állított listájának az alsó végén szerepel.

- **Kisebbségi törvény**

Az 1993. LXXVII. számú, a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvényben felsorolt 13 hazai kisebbség egységes szabályozás alá esik. E törvény keretei között kell megtalálni a magyarországi romák kisebbségi jogainak biztosítását, akiknek helyzete alapvetően különbözik a többi hazai kisebbségétől.

A törvény a szabad identitásválasztás jogát egyéni jogként biztosítja. Ennek keretén belül valamely nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozását bárki önként kinyilváníthatja, vagy kinyilvánítását megtagadhatja. Sajátos egyéni jog továbbá a családi és utónév anyanyelven való anyakönyveztetése. A kisebbségeknek joguk van nyelvük, kultúrájuk megismeréséhez, ami

szorosan összefügg a kisebbségek közösségi jogaival. Elidegeníthetetlen közösségi jog az önazonosság megőrzése: a történelmi hagyományok és az anyanyelv ápolása, fejlesztése; a kultúra megőrzése, valamint a művelődési és oktatási öngazgatáshoz való jog. A kisebbségek önszerveződését előmozdítandó a törvény biztosítja a kisebbségek politikai vagy más jellegű szerveződését. A törvény elismeri a kisebbségek nyelvét, mint közösség-összetartó tényezőt. A szülő, illetve a gondviselő dönthet, hogy gyermeke milyen nyelvi oktatásban részesüljön. Emellett a kisebbségi önkormányzatok jogosultak oktatási intézményt működtetni. A kisebbségi oktatás garanciáját nyújtja, hogy az állam biztosítja megfelelő tankönyvek megjelentetését és taneszközök előállítását.

A kisebbségek kulturális autonómiájának másik sarkalatos pontja a nyelvhasználat. „A Magyar Köztársaságban anyanyelvét bárki mindenkor és mindenhol szabadon használhatja.” A nyelvhasználat feltételeit az állam köteles biztosítani. Ez nemcsak a magánkörben vagy iskolában használt anyanyelvhez való jogot jelenti, hanem azt is, hogy a hivatalos – közigazgatási, büntető és polgári – eljárások során az anyanyelv használata biztosított.

- **Kompetenciamérés**

Céljai:

- hatékony eszköz biztosítása az intézményi önértékelés elősegítéséhez;
- visszajelzés arról, hogy az iskola milyen eredménnyel közvetíti a társadalom által elvárt tudást;
- az iskola képes legyen teljesítményét összehasonlítani a hozzá hasonló iskolákkal;
- a tanárok visszajelzést kapjanak arról, hogy az általuk átadott tudást a tanulók mennyire tudják alkalmazni;
- a mérési-értékelési kultúra terjesztése, a mérés módszereinek megismertetése a pedagógusokkal;
- az iskolafenntartók informálása saját intézményeik az országos adatokkal megbízhatóan összevethető eredményeiről.

Főbb jellemzői:

A tesztek a diákok matematikai eszköztudását és szövegértési képességeit vizsgálják;

A diákok önkéntes alapon kitölthetnek egy rövid háttérkérdőívet, amely lehetőséget biztosít a Hozzáadott Pedagógiai Érték vizsgálatára.

- **Közoktatási törvény 2007-es módosításának összefoglalója**

Az egyik legfontosabb változás 2007. szeptember 1-jétől az lesz, hogy a pedagógusokat nem kötelezhetik külön díjazás nélküli órák megtartására. A munkáltató továbbra is elrendelheti a heti kötelező óraszám feletti két plusz órát, ám kizárólag külön óradíjért. Fontos lépés az is, hogy a pedagógusoknak adható, kiemelt munkavégzésért járó kereset-kiegészítésnél előnyben kell részesíteni azt, aki az intézményi teljesítményértékelés alapján jobban dolgozott.

Lényeges változás áll be a sajátos nevelési igényű tanulók ügyében. Az volt a cél, hogy ezek a gyerekek valóban az állapotuknak, helyzetüknek megfelelő foglalkozást, oktatást kapják, ezért a törvénymódosítás szigorítja ezeknek a tanulóknak a vizsgálatát, a besorolási feltételeiket, és konkrétan meghatározza az ellátásukban közreműködő szervezetek feladatait is.

Az esélyegyenlőség érdekében tett fontos lépés, hogy hazai és nemzetközi közoktatási kistérségi pályázatokon ezentúl előnyben kell részesíteni azt a társulást, ahol hátrányos helyzetű település van, vagy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya eléri a 25 százalékot. Végül fontos változás áll be a jogkövető magatartás ellenőrzésében és a visszaélések szankcionálásában is. A törvénymódosítások jelentősen kibővítik az Oktatási Hivatal hatósági ellenőrzési jogkörét. A hivatal feladata továbbra is az lesz, hogy vizsgálja az egyenlő bánásmód megvalósulását, az alkalmazási feltételek törvényességét, illetve hogy betartassa a közoktatás ingyenességére vonatkozó előírásokat.

- **Másodlagos (iskolai) szocializáció**

Ez nem alárendelt szerepet jelent, hanem az időbeli egymásutániságra utal. Személyi közvetítője a pedagógus, közege pedig az iskolai osztály. Ennek alapján az iskolai szocializációt két szempontból tudjuk megközelíteni

- a gyermektársak, az iskolai osztály, mint társas közeg oldaláról;
- a pedagógus oldaláról, hiszen ebben a folyamatban ő vezető funkciót tölt be.

Minél nagyobb az eltérés a családi és az iskolai elvárások között, annál nagyobb az egyén ellenállása az utóbbival szemben.

- **Mediáció**

A mediáció egy speciális konfliktuskezelési módszer, amelynek lényege, hogy a két fél vitájában mind a két fél közös beleegyezésével egy semleges harmadik fél (mediátor) jár közben.

A mediátor a problémamegoldó folyamat keretében segít tisztázni a konfliktus természetét, segít olyan megoldást találni, amely mind a két fél számára kielégítő.

Főbb elemei:

- az egyezkedést segítő technikák alkalmazása,
- a probléma megfogalmazása,
- az álláspontok közelítése,
- az egyezkedés folyamatának lépésekre bontása,
- az empátikus kommunikáció fejlesztése,
- alternatív megoldások keresése,
- közös cél kialakítása,
- a beszűkülés, bizalmatlanság, merev attitűdök kialakulásának megakadályozása.

- **Migráció**

Az a folyamat, melynek során egyes személyek vagy csoportok úgy váltanak lakókörnyezetet; illetve társadalmat, hogy ez a váltás időlegesebből tartóssá, huzamosná válik. A munkavállalási szándék mellett számos egyéb körülmény is növeli-növelheti a migrációs potenciált.

A gyakran túl általánosnak tartott migráció fogalom konkretizálására és differenciálására több tipológia született.

1. Térbeli szempontból megkülönböztetnek belső vándorlást - ez többnyire vidékről városba irányul -, valamint nemzetközi vándorlást.

2: Időtartam szempontjából megkülönböztetnek korlátozott vagy időszakos vándorlást és tartós vagy folyamatos vándorlást. Ez utóbbihoz sorolódik természetesen a ki-, illetve a bevándorlás és a letelepülés.

3. A végső soron egyéni migrációs döntés kiváltó okaira vonatkozóan megkülönböztetnek önkéntes vándorlást és kényszervándorlást. Az utóbbi csoportba elsősorban az eltérő háttérű üldözések és a negatív diszkrimináció tartoznak. Egyes esetekben nehézséget okozhat e szempontrendszer szerint osztályozni a népmozgásokat, mert magának a migránsnak távozás melletti döntésében is keverednek egymással - váltakozó arányban - a saját elhatározások a külső kényszerekkel. A vándorlók motívumai ugyanakkor egyben mindig politikai-morális értékelések tárgyai is: amennyiben az üldözés, az egzisztenciakárosodás ténye nem „elégge” nyilvánvaló, a befogadó társadalom közvéleménye azonnal a menekültstátussal járó kedvezmények megkérdőjelezése felé hajlik.

4. Terjedelem szempontjából megkülönböztetnek egyes vagy egyéni vándorlást, valamint csoportos vagy kollektív migrációt. Az utóbbi esetben - társadalmi méreteknél - beszélnek tömegvándorlásról is. De a választóvonalak ebben a vándorlási típusban is képlékenyek.

•

Multikulturalitás

Viszonylag új kifejezés a politikaelméletben, mely a kulturális sokszínűség egy adott állapotára utal.

A korábban önrendelkezéssel bíró, területileg koncentrált, illetve az önkéntesen bevándorolt egyénekből és családokból álló társadalmak meghódításának és gyarmatosításának két alapvető formáját határozzák meg. Az első esetben a csoportok jellemzően a többségi kultúra mellett létező különálló társadalmakként szeretnének megmaradni, és az autonómia vagy önrendelkezés különféle formáit követelik, hogy biztosíthassák a különálló társadalomként való fennmaradást. A másik esetben a kulturális különbségeket az egyének és családok bevándorlása okozza. Az efféle bevándorló csoportok gyakran laza szervezetbe, etnikai csoportokba tömörülnek. Az identitásuk általános elismerését kérik, és nem a domináns társadalom mellett élő, különálló és önrendelkezéssel bíró nemzettel szeretnének válni, hanem az adott politikai közösség intézményeit és jogrendszerét szeretnék úgy megváltoztatni, hogy azok jobban illeszkedjenek a kulturális különbségekhez.

•

Multikulturalizmus

Demográfiai leíró értelemben a kulturális vagy nemzeti sokszínűségre utal. Ideológiai-normatív értelemben azokra a filozófiai érvekre utal, melyek alátámasztják egy bizonyos identitáscsoport elismerésére való törekvés legitimitását. Elvi-politikai értelemben azokhoz a politikákhoz kapcsolódik, melyek a sokszínűség által okozott problémákra hivatottak választ adni. A multikulturalizmus nem más, mint a kulturális pluralizmus elismerése és támogatása minden társadalomban. Üdvözli a kulturális sokszínűséget és igyekszik megőrizni azt, ugyanakkor a kisebbségi és a domináns kultúrák gyakran egyenlőtlen viszonyára helyezi a hangsúlyt.

•

Nemzet

A nemzet "az emberek olyan csoportja, amely tudatosan alkot közösséget, közös kultúrával és közös múlttal rendelkezik, pontosan kijelölt területhez köthető, közös jövőképpel rendelkezik, illetve jogot formál az önrendelkezésre". Fontos továbbá az a "társadalmi-történelmi összefüggés-egész, amelybe egy kultúra beágyazódik, és amely meghatározza egy kultúra fejlődését, átadását és befogadását", illetve, hogy az "az érzelmi beruházás, amellyel az egyének a földjüket, nyelvüket, szimbólumaikat és hiedelmeiket illetik, az önmeghatározás igényét teremti és erősíti meg".

•

Nemzetiség

Általánosabb értelmében valamely nemzethez tartozást jelent. Szociológiai, politikai kifejezésként ugyanakkor valamely meghatározott etnikumhoz tartozó kisebbségre használják.

Típusai: A nemzetiségeket két csoportba lehet osztani, beszélhetünk nemzeti kisebbségről és etnikai kisebbségről.

- **Prevenció (megelőzés)**

Szociális munkások és mások által tett lépések, melyek minimalizálják, illetve kiküszöbölik azokat a társadalmi, pszichológiai és egyéb feltételeket, melyekről tudják, hogy fizikai és érzelmi betegségeket, illetve néha társadalmi-gazdasági problémákat okoznak, vagy hozzájárulnak ezek felléptéhez. Ebbe beletartozik azon társadalmi feltételrendszer létrehozása, amely lehetővé teszi az egyének, családok és közösségek számára a változás lehetőségét.

- **Rassz**

A rassz szó a francia race kifejezés magyarosított alakja, amely emberfajta-t jelent.

- **Rasszizmus**

Emberfajta-t szerinti megkülönböztetés. Helytelen kifejezéssel fajok (faji) vagy rasszok szerinti megkülönböztetés.

- **Rásegítő szabályozás**

A pozitív diszkriminációs modell lényege, hogy a „törvény hátránykompenzációs célú kedvezményeket és többletjogokat biztosít valamely kiemelt védelemre szoruló csoport számára.

- **Rehabilitáció**

Az egészséges és hasznos képességi szint vagy lehető legkielégítőbb állapot helyreállítása. A szociális munkások általában az olyan embereknek nyújtott segítséggel kapcsolatosan használják ezt a kifejezést, akik valamilyen sérülés, betegség vagy diszfunkció okozta károsodásban szenvednek.

- **Sajátos nevelésű gyerekek**

Az a gyermek, tanuló: aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

- testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,

- pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar)

- **Szegregáció**

A társadalmi távolságtartás intézményesített, fizikai elkülönülésben kifejeződő formája. A szegregáció "két csoport lakóhelyének, munkahelyének, szociális intézményeinek vonatkozásában fennálló fizikai elkülönítésére vonatkozik", általában valamely domináns csoport kényszeríti rá egy kisebbségi csoportra.

Mindazonáltal a szegregáció ritkán valósul meg teljes mértékben: elkerülhetetlenül előfordul csoportok közötti érintkezés a megkülönböztetést gyakorló társadalmak legtöbbszörében.

- **Szexuális kisebbség**

A szexuális irányultság dönti el, hogy az egyén társkereső aktivitása döntően milyen partnerre (elsősorban, hogy melyik nem képviselőire) irányul.

Egy személyt általánosan heteroszexuálisnak tekintünk, ha szexualitásuk elsősorban ellentétes nemű partnerekre irányul, homoszexuálisnak, ha azonos neműekre, és biszexuálisnak, ha mindkettőre számottevő mértékben.

Aszexuálisnak nevezzük azokat az embereket, akiknek egyáltalán nincs vagy alig van szexuális érdeklődésük, és a cölibátus vagy szexuális absztinencia kifejezéseket azok esetében, akik szexuálisan nem aktívak (akár meglévő nemi érdeklődésük ellenére).

A szexuális jogok elismerése még nem valósult meg teljesen.

- **Szocializáció**

Mint alapfogalom a társadalmi környezetbe való beilleszkedést jelenti, ami valójában egy társadalom által kikényszerített állapot. Az ember születésétől kezdve folyamatosan válik "emberré" és sajátítja el a viselkedési normákat. Ezek a normák a társadalmi fejlődés során alakultak ki. A társadalmi normának egy lehetséges felépítését az alábbi tagolás mutatja.

- **Szubkultúra**

A társadalom bizonyos részeinek, kulturális értelemben vett sajátos voltát fejezi ki szabályainak, életvezetésének, értékrendjének, meggyőződéseinek, szokásainak tekintetében.

- **Társadalmi reprezentáció**

Olyan tartalmak kifejezése és megnevezése, melyek révén az egyéni tudat a rajta túlterjedő, társadalom és intézmények által megjelenített valósághoz viszonyul. E folyamat során az egyén megteremti társadalmi kapcsolatait a társadalom egészével. A folyamat fordított irányban is végbemegy, hiszen a társadalom kinyilvánítja azokat a viselkedési mintákat, kommunikációs formákat, amelyek a társadalmi reprezentáció révén kifejezésre jutnak.

- **Társadalmi szolidaritás**

A foglalkoztatás, vagy más társadalmilag hasznos tevékenység során semmilyen korú, nemű, nemzetiségű, családi vagy egészségügyi állapotú munkavállaló sem értékesebb a társadalom számára a másikonál.

Társadalmunk minden tagjának érdeke a szolidaritás erősítése, amely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit.

- **Tolerancia**

A tolerancia latin eredetű szó, elsősorban türelmességet jelent mások véleménye, főleg vallása, világnézete, etnikai vagy nemzeti hovatartozása, illetve más egyebek iránt. Az általános tolerancia szó ellentéte az intolerancia, ami bizonyos dolgok iránti türelmetlenséget, valakivel, vagy valamilyen, (főleg vallási) nézettel szemben.

Az intoleráns is (vallási, politikai stb.) nézetekkel szembeni türelmetlenséget jelentett, ma már inkább ezek teljes elutasítását értjük alatta.

- **Xenofóbia**

A xenofóbia idegenekkel, külföldiekkel szemben, illetve valamennyi általuk képviselt értékkel, szokásaikkal, külső megjelenésükkel és általában viselkedési gyakorlatukkal szembeni erős, irracionális gyűlöletet és gyanakvást jelent. Az idegen ebben az esetben minden olyan személy, aki különbözik tőlünk, akár mint kulturális csoport, nemzet tagja stb. A xenofóbia valamely közösség vagy egy társadalom egészének elszigetelődéséhez vezet, abból a célból, hogy fenntartsa függetlenségét, és elejét vegye a létét fenyegető idegen befolyásnak. Az etnikai és vallási előítéletek, a rasszizmus, a nacionalizmus és a sovinizmus erősítik a xenofóbiát. A xenofóbia szélesebb körben elterjedt alacsonyabb iskolázottságú emberek és autoriter típusú személyiségek körében. A xenofóbia többnyire etnikai sztereotípiák és előítéletek eredményeként jött létre, másfelől ilyeneket használ fel féltelmei igazolásául.

1.4. Iskolai dokumentumok bemutatása – kereshivatkozással – (pl.: Pedagógiai program, minőségbiztosítási program stb.)

2. HELYZETELEMZÉS

2.1. A nevelési és oktatási intézmények tanulói összetétele, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók arányának vizsgálata (2010. október elsejei állapot)

OM azonosító:	030222
Intézmény neve, címe:	Vörösmarty Mihály Ipari Szakképző Iskola Székesfehérvár, Balatoni út 143.
Fenntartó neve, címe:	Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Székesfehérvár, Városház tér 1.
Főállású pedagógusok száma:	70
Az intézménybe járó tanulók száma:	910
HH tanulók száma	163 (17,91%)
HHH tanulók száma	9 (0,98%)
Az intézménybe járó magántanulók száma:	0
Az intézménybe járó tanulók sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók száma (diszlexia és egyéb részképesség zavarok is):	45 (4,95%)
Ebből Integrált oktatásban részesül	45
Más település(ek)ről bejáró tanulók száma:	687 (75,49%)
HH	124 (13,63%)
HHH	5 (0,55%)
SNI	37 (4,06%)

2.2. Feladatellátási helyek száma, funkciója és a tanulók létszáma

Feladatellátási hely	Funkció	Főállású pedagógusok száma	Tanulók száma	HH	HHH	SNI
				tanulók száma		
Székhely: Székesfehérvár, Balatoni út 143.	Oktatás	70	910	163	9	45

2.3. a) táblázat: *Tanulók száma évfolyamonként*

évfolyam	tanulók száma az évfolyamon	Tanulólétszám az évfolyamon az osztályszervezés módja szerint			
		Normál (általános) tanterv			
		Összesen	HH	HHH	SNI
9. szakiskola	132	52	41	3	8
10. szakiskola	125	41	28	1	12
9. szakközép	54	13	10	-	3
10. szakközép	67	8	7	-	1
11. szakközép	63	10	7	2	1
12. szakközép	56	6	5	-	1
11. szakképző	159	46	35	2	9
12. szakképző	112	28	24	-	4
13. szakképző	142	13	6	1	6

2.3. b) *Tanulók száma az egyes iskolai osztályokban*

Osztály	Tanulólétszám az osztályban				Osztályszervezés módja		
	Összesen	HH	HHH	SNI	Normál (általános) tanterv	Emelt szintű ok- tatás és/vagy két tanítási nyelvű iskolai oktatás	Gyógypedagógi- ai tagozat
9/1	27	7	-	1	X		
9/2	25	5	-	-	X		
9/3	28	13	1	1	X		
9/4	28	7	1	6	X		
9/5	24	9	1	-	X		
10/1	32	3	-	1	X		
10/2	30	6	-	4	X		
10/3	31	9	-	4	X		
10/4	32	10	1	3	X		
9/a	27	4	-	3	X		
9/b	27	6	-	-	X		
10/a	34	1	-	-	X		
10/c	33	6	-	1	X		
11/a	21	3	-	1	X		
11/b	20	3	2	-	X		
11/c	22	1	-	-	X		
12/a	21	3	-	-	X		
12/b	18	2	-	1	X		
12/c	17	-	-	-	X		
1/11/1	25	10	1	-	X		
1/11/2	39	5	-	4	X		
1/11/3	38	15	1	3	X		
1/11/4	29	2	-	2	X		
1/11/6	28	3	-	-	X		
2/12/1	32	7	-	-	X		
2/12/2	33	3	-	2	X		
2/12/3	21	10	-	2	X		
2/12/4	26	4	-	-	X		
3/13/1	28	-	-	2	X		
3/13/2	36	1	-	-	X		
3/13/3	26	4	-	2	X		
3/13/4	22	1	1	-	X		
2/13/a	30	-	-	2	X		

3. *Bejárók, utazási feltételek*

A tanulók létszáma az intézményben az összes feladatellátási hely vonatkozásában		Összesen	HH	HHH	SNI
		910	163	9	45
Időközi	Szakközépiskolába jár	240	29	2	6
	Ebből más településről bejáró	173	25	2	4
	Szakiskolába jár	670	134	7	39
	Ebből más településről bejáró	514	99	3	30

3.3. A lemorzolódás aránya az intézményben

Tanév	Létszám	Évfolyamismétlők aránya (%)		Lemorzolódás aránya (%)	
		összlétszámon belül	Fő	összlétszámon belül	Fő
2003/2004	918	7,18%	66	4,57%	42
2004/2005	946	3,06%	29	7,29%	69
2005/2006	923	2,27%	21	11,27%	104
2006/2007	882	5,32%	47	9,75%	86
2007/2008	886	6,66%	59	6,21%	55
2008/2009	881	8,06%	71	5,11%	45
2009/2010	858	8,15%	70	2,33%	20

3.4. Kompetencia mérések eredményei

Országos kompetencia-mérés eredménye	2003		2004		2006		2007		2008		2009	
	Iskola átlaga	átlagOrszágos	Iskola átlaga	átlagOrszágos	Iskola átlaga	átlagOrszágos	Iskola átlaga	átlagOrszágos	Iskola átlaga	átlagOrszágos	Iskola átlaga	átlagOrszágos
Szövegértés 10. évfolyam												
Szakiskola	398	500	400	499	380	501	386	506	397	497	415	496
Szakközép	485		480		464		462		471		477	
Matematika 10. évfolyam												
Szakiskola	459	500	447	497	424	499	409	499	421	490	471	471
Szakközép	509		511		501		497		498		511	

3.5. a) A szakember-ellátottság

Feladatellátás	Az előírt képesítés feltételeket az alkalmazottak hiánytalanul teljesítők száma		Hiány(ok) megnevezése
	ma	nem teljesítők száma	
Középfokú oktatás	70	---	---

2.7. b) Humán-erőforrás hiánya intézményben

nem megfelelő képesítésű pedagógus által oktatott		érintett tanulók száma összesen	Ebből		
tantárgy	érintett osztály		HH	HHH	SNI
---	---	---	---	---	---

2.8. a) Infrastruktúra és hozzáférés az intézményben

telephely megnevezése	építés vagy felújítás éve	logopédiai foglalkoztató, fejlesztő szoba	Nyelvi labor	Szükség-tanterem	számítás-technikai szak-tanterem	számítógép	torna-terem	étkező vagy ebédlő	vízöblítéses WC
Balatoni út 143.	1953.	0	0	0	7	126	1	3	???

Nem kaptam még adatot

2.8. b.) Infrastruktúra az egyes feladatellátási helyeken

eszköz/létesítmény	Darab	az eszközt / létesítményt használó			
		összes	HH	HHH	SNI
		tanuló(k) száma			
Tanterem	30	910	163	9	45
Mérőlaboratóriumok	3	670	134	7	39
Tanműhelyek	13	413	65	3	19
Számítástechnikai szaktanterem	7	910	163	9	45
Számítógép	126	910	163	9	45
ebből internet hozzáféréssel felszerelt	90	910	163	9	45
Tornaterem	1	910	163	9	45

2.9. Intézményi és szervezeti együttműködések

Szervezetek, intézmények	Együttműködés jellege		
	Rendszeres kapcsolat	Alkalmi találkozók	Nincs kapcsolat
Cigány kisebbségi önkormányzat			X
Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat		X	
Védőnők	X		
Rendőrkapitányság		X	
Munkaügyi Központ		X	
Szülői munkaközösség	X		
Iskolaszék	X		

3. INTÉZKEDÉSI TERV

3.1. *Célok*

Az intézkedési tervünk célja hogy, biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul tűztük ki az esélyteremtést, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az intézmény minden tevékenysége során:

- a beiratkozásnál, felvételinél
- tanításban, ismeretközvetítésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében
- az értékelés gyakorlatában
- tanulói előmenetelben
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a továbbtanulásban, pályaorientációban
- a humán erőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

Szakmai célok

- a tehetséggondozás érdekében a tanulmányi versenyeken eredményesen szereplő tanulók elismerési módjának kidolgozása,
- a magántanulók számának lehetőség szerinti csökkentése,
- a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékonyságának növelése,
- az integrált SNI oktatás bevezetése a jelenlegi képzés megtartása mellett,
- a nevelőtestület módszertani felkészítésének folytatása, a korszerű oktatási módszerek alkalmazására,
- teljes munkaidős fejlesztő pedagógus, pszichológus alkalmazása,
- speciális szakmai tudás megszerzésének támogatása az SNI tanulók oktatásával kapcsolatban tanfolyamot még nem végzett pedagógusok esetében,
- a kompetenciamérések országos átlagának elérése vagy meghaladása

- a HH és a HHH tanulók esetében a kompetenciamérések országos átlagának elérése
- felnőttoktatás lehetőségének biztosítása, az életen át történő tanulás elérhetővé tétele
- szakos ellátottság 100 %-os biztosítása

Tárgyi feltételek megteremtése

- az iskolaépület részleges felújítása és korszerűsítése,
- a már felújított intézményi épület folyamatos és szakszerű karbantartása, állagmegóvása,
- iskola sportpálya felújítása,
- a kötelező taneszköz jegyzékben előírt felszerelések biztosítása, elhasznált eszközök cseréje
- számítógépes hálózat folyamatos korszerűsítése

Igyekszünk új módszerek megismerésével, bevezetésével hozzájárulni az esélyegyenlőtlenség csökkentéséhez, a tehetség ápolásához, a diszkriminációs jelenségek megszüntetéséhez. Törekszünk arra, hogy nevelőtestületünk érintett tagjai pedagógus továbbképzés keretében elsajátítsák azokat a kompetenciákat, amelyeket a befogadó környezet személyközpontú nevelés elfogadására felkészítése és az e környezetben történő oktatás megkíván.

3.2. Kötelezettség és felelősség

- Az intézmény vezetője felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők, és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Köznevelési intézményi esélyegyenlőségi intézkedési terv, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat.
- Az igazgató felelőssége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget az intézkedési terv végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket.
- Az intézmény vezetője felelős a Köznevelési intézményi esélyegyenlőségi intézkedési terv megvalósításának koordinálásáért, az intézkedési terv végrehajtásá-

nak nyomon követéséért, és az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálásáért.

- A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen.
- A tantestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje az intézkedési tervben foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének.

Azonnali beavatkozást igényel:

- Minden olyan helyzet, ami a hatályos törvényeknek nem megfelelő;
- minden, az adatok vizsgálatát követően beazonosított szegregált nevelési és oktatásszervezési gyakorlat, mivel az alapvetően sérti az esélyegyenlőség elvét és korlátozza a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási sikerességét;
- ha az intézményben a sajátos nevelési igényű és a pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar) tanulók együttes aránya jelentősen meghaladja az országos átlagot (vagyis több 7%-nál);
- ha igazolódik, hogy az intézmény nyújtotta bármely oktatási szolgáltatáshoz (pl. emelt szintű oktatás, tanórán kívüli foglalkozások, egyéb programok), vagy az intézményben biztosított oktatási feltételekhez (pl. szaktanterem, informatikai eszközök, tanítást, vagy egyéni tanulást segítő egyéb eszközök) nem biztosított egyenlő hozzáférés a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részére.

Ezekben az esetekben az intézkedéseket, fejlesztési lépéseket úgy kell megtervezni, hogy rövid távon (azaz 1 éven belül) mérhető javulást eredményezzenek a helyzetelemzésben rögzített értékekhez képest.

4. AKCIÓTERV

Helyzetelemzés	Cél	Intézkedés	Felelős	Határ-idő	Eredményességet mérő indikátor rövidtávon (1 év)	Eredményességet mérő indikátor középtávon (3 év)	Eredményességet mérő indikátor hosszútávon (6 év)
Intézményünk felvállalja a tankötelezett sajátos nevelési igényű és HH, HHH tanulók képzését	Minden tanuló tudja biztosítani a 18 életévig tartó tankötelezettségét	Az intézmény nevelő munkájában kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű tanulók esélyteremtésére, az egyéni bánásmód erősítésére, az iskolaelhagyók számának csökkentésére.	Igazgató	Folyamatos	Minden megfelelő végzettséggel rendelkező jelentkező HH és HHH továbbtanuló felvételre kerül az intézménybe.	Minden megfelelő végzettséggel rendelkező jelentkező HH és HHH továbbtanuló felvételre kerül az intézménybe.	Minden megfelelő végzettséggel rendelkező jelentkező HH és HHH továbbtanuló felvételre kerül az intézménybe.
A HH és a HHH tanulók nyomon követése	A HH és HHH tanulók kiegyenlített arányú elhelyezése az egyes csoportokban	Minden felvételt kért HHH tanulót elhelyezünk kollégiumban	Igazgató	2008-tól folyamatos	Október 1. statisztika	Mindenkori október 1. statisztika	Mindenkori október 1. statisztika
A HHH tanulók számának pontosabb meghatározása	Nyilatkozatok kitölttetése a jogosult tanulók szüleivel	A cselekvési terv ütemezésének megfelelően a HHH csa-	Gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, osztály-	Minden év október 1.	A HHH tanulók szüleinek 80%-a nyilatkozatot tesz.	A HHH tanulók szüleinek 85%-a nyilatkozatot tesz.	A HHH tanulók szüleinek 90%-a nyilatkozatot tesz.

		ládok széleskörű megtalálása. Adatbázis létrehozása	főnökök				
--	--	--	---------	--	--	--	--

Helyzetelemzés	Cél	Intézkedés	Felelős	Határ-idő	Eredményességet mérő indikátor rövidtávon (1 év)	Eredményességet mérő indikátor középtávon (3 év)	Eredményességet mérő indikátor hosszútávon (6 év)
A tanév közbeni lemorzsolódás csökkentése	A lemaradó, leszakadó tanulók iskolarendszerben való benntartása	Felzárkóztató foglalkozások szervezésével, iskolatípusok közötti átirányítás. A diákok - diákok általi korrepetálásának intézményesítése a folyamatos pedagógiai felügyeletével	Igazgató, igazgatóhelyettesek	Folyamatos	A felzárkóztató foglalkozások bevezetésével, mérhetően (legalább 10%-kal) csökken a bukások száma.	A lemorzsolódó tanulók száma 10%-kal csökken	A diák korrepetálási rendszer bevezetésre került. A lemorzsolódók aránya tovább csökken. A lemorzsolódás nem tér el szignifikánsan az országos átlagtól.
A hiányzások számának csökkentése szükséges	A tanulók hiányzásainak csökkentése	Következetes osztályfőnöki munkával a hiányzások visszaszorítása, a „veszélyes” mértékű hiányzás közelébe sodródó tanulók időben való kiszűrése.	Igazgató, igazgatóhelyettesek	Folyamatos	A hiányzások 5%-kal csökkennek, a hiányzások miatt fegyelmi száma mérséklődik	A hiányzások további 5%-kal csökkennek, a hiányzások miatt fegyelmi száma mérséklődik.	A hiányzások tovább csökkennek, a hiányzások miatt fegyelmi száma mérséklődik. A hiányzások száma nem tér el szignifikánsan az országos átlagtól

Helyzetelemzés	Cél	Intézkedés	Felelős	Határ-idő	Eredményességet mérő indikátor rövidtávon (1 év)	Eredményességet mérő indikátor középtávon (3 év)	Eredményességet mérő indikátor hosszútávon (6 év)
A HH/HHH tanulók iskoláztatási támogatását szolgáló ösztöndíj programhoz nem kapcsolódunk	Útravaló ösztöndíj program és egyéb ösztöndíj feltételeit a pedagógusok, a diákok, és a szülők ismerjék meg.	A pályázat megfelelő előkészítése, elkészítése, a pályázaton való részvétel ösztönzése	Igazgató	Folyamatos	Sikeres pályázat. Intézményi beszámoló. Mentorok biztosítása.	Munkaterv feladatai között szerepel, tanév végi értékelés, sikeres pályázat.	Minden rászoruló, a feltételeknek megfelelő diák pályázik.
Tanórán kívüli programokon való részvétel	A HH és HHH tanulók szakköri részvételének növelése	Olyan szakköri kínálatot alakítunk ki, hogy érdeklődést keltsen a HHH tanulóknál	Igazgató, igazgatóhelyettesek, gyermek és ifjúságvédelmi felelős	Minden év szeptember 30.	Minden év október 15.	Megyei és országos versenyeken, vetélkedőkön, rendezvényeken való sikeres részvétel	Folyamatos; sikeres részvétel, megyei és országos rendezvényeken, versenyeken
Pályázatok írása	A lemaradók esélyegyenlőségének biztosítása	Pályázatfigyelés, -írás	igazgatóhelyettesek	Folyamatos	Nyertes pályázatok száma	Nyertes pályázatok száma	Nyertes pályázatok száma
HH/HHH tanulók segítése	Gyermekvédelmi munkacsoport működtetése	Különböző szakemberek együttműködése	Igazgató, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, védőnő	Folyamatos	Jól működő partneri kapcsolat	Jól működő partneri kapcsolat	Jól működő partneri kapcsolat

Helyzetelemzés	Cél	Intézkedés	Felelős	Határ- idő	Eredményességet mérő indikátor rövidtávon (1 év)	Eredményességet mérő indikátor középtávon (3 év)	Eredményességet mérő indikátor hosszútávon (6 év)
A kompetencia- mérések eredmé- nyeinek kiértéke- lése a HH és HHH tanulókra vonatközoán	A kompetenciamé- rések eredményei- nek kiértékelésekor intézményi szinten ne legyen jelentős eltérés az összesí- tett és a HH/HHH tanulókra vonatko- zó adatok között	Minden év fel- mérésének kiér- tékelése (HH/HHH tanu- lókat külön is kell értékelni) Cselekvési terv kidolgozása, ha 25%-nál na- gyobb az eltérés	Igazgató	Minden év júni- us 30., illetve október 30.	Mérési eredmé- nyek feldolgozása és szükség esetén cselekvési terv készítése	Ha szükséges cselekvési terv végrehajtása	A mérési eredmé- nyek intézményi vi- szonylatban javul- nak.
Továbbtanuló HH és HHH ta- nulók aránya	Minden tehetséges HH és HHH tanuló folytassa tanulmá- nyait felsőfokú intézményben	A család megfe- lelő nevelési at- titűdjének segí- tése. Pályavá- lasztási és pá- lyaorientációs programok szer- vezése	Igazgató, igazgatóhe- lyettes ek	Minden év októ- ber 1.	Minden év októ- ber 1. statisztika	Sikeres érettségi-, szak- mai vizsgák	Kimutatások az eredményekről
Évfolyamismét- lők aránya	Évfolyamismétlők arányának csökken- tése	Segítő, felzár- kóztató progra- mok szervezése	Igazgató, igazgatóhe- lyettes ek	Minden év szept- ember 30.	Minden év októ- ber 15.	Kimutatások az eredmé- nyekről	Kimutatások az eredményekről
Magántanulók aránya	Magántanulók ará- nyának csökkentése	Egyéni megse- gítések szerve- zése	Igazgató, igazgatóhe- lyettes ek	Minden év októ- ber 1.	Minden év októ- ber 15.	Kimutatások az eredmé- nyekről	Kimutatások az eredményekről

Helyzetelemzés	Cél	Intézkedés	Felelős	Határ- idő	Eredményessé- get mérő indikátor rövidtávon (1 év)	Eredményességet mérő indikátor középtávon (3 év)	Eredményességet mérő indikátor hosszútávon (6 év)
250 órát meghaladó hiányzások száma	250 órát meghaladó hiányzások számának csökkentése	A családi együttműködések segítése, családtámogatások szervezése	Igazgató, igazgatóhelyettesek	Minden év okt. 1.	Félévi és év végi beszámolók, kimutatások	Kimutatások az eredményekről	Kimutatások az eredményekről
Infrastruktúra és hozzáférés az intézményben	Informatikai eszközök beszerzése	Infrastrukturális hozzáférés lehetőségének biztosítása, pályázati fejlesztések	Igazgató, igazgatóhelyettesek	Következő év okt. 1.	Tanulói eszközhasználat	Kimutatás a folyamatosság biztosításáról, az infrastrukturális hozzáféréshez	Minőségi csere lebonyolítása
Szakos ellátás	Humán erőforrás-fejlesztés, pedagógusok szakmai továbbképzése	A továbbtanulás segítése	Igazgató, pedagógusok, igazgatóhelyettes	Minden év október 1.	Kimutatás a felvételt nyertekről	A pedagógusok szakmai kompetenciáinak növekedése	A megszerzett ismeretek következtében minőségi pedagógiai munka érvényesülése, a tanuló tanulmányi eredményességének növekedése

Helyzetelemzés	Cél	Intézkedés	Felelős	Határ-idő	Eredményessége t mérő indikátor rövidtávon (1 év)	Eredményességet mérő indikátor középtávon (3 év)	Eredményességet mérő indikátor hosszútávon (6 év)
Iskolai fejlesztőpedagógusi és pszichológusi szolgáltatás kivés	Főállású fejlesztőpedagógus és pszichológus alkalmazása	A nem pedagógus létszám terhére a közoktatási törvényben biztosított lehetőséggel élve az állás betöltése. Működési feltételek megteremtése	Igazgató	2011. szeptember	Az állás betöltése	A fejlesztést igénylő tanulók képességeinek javulása. Pszichológiai tanácsadás működtetése	A fejlesztést igénylő tanulók képességeinek javulása. Pszichológiai tanácsadás működtetése
Módszertani képzettség az intézményben	Innovatív pedagógiai módszerek alkalmazása az SNI és a HHH tanulók felzárkóztatása érdekében, a gyerekek egyéni fejlesztésében, az értékelés gyakorlatában	Módszertani továbbképzéseken való részvétel, kompetenciafejlesztő oktatási programcsomagok beszerzése, és a „Jó gyakorlatok” átvétele, illetve adaptációja, bevezetése	Igazgató, pedagógusok, igazgatóhelyettes	Minden év október 1.	A képzésen megismert innovatív módszerek használata	Az új módszerek beépítése a mindennapi pedagógiai gyakorlatba	A megismert módszertár bővítése, folyamatos használata. A módszertani kultúra fejlesztése, a „jó gyakorlatok” beépítése a pedagógiai gyakorlatba, a pedagógiai hozzáadott érték kimutatása méréssel

Helyzetelemzés	Cél	Intézkedés	Felelős	Határ-idő	Eredményességet mérő indikátor rövidtávon (1 év)	Eredményességet mérő indikátor középtávon (3 év)	Eredményességet mérő indikátor hosszútávon (6 év)
Intézményi és szervezeti együttműködések	Segítő rendszerek együttműködése az esélyegyenlőségért, roma kisebbséghez tartozók segítése, kapcsolattartás a szülőkkel, segítőkkel	Intenzív PR tevékenységek folytatása, a média folyamatos tájékoztatása. Rendszeres szülői partnerségi kapcsolatok kialakítása, fejlesztése	Igazgató, igazgatóhelyettesek, gyermek- és ifj. védelmi felelős, osztályfőnökök	2008-tól folyamatos	Rendszeres együttműködések kialakítása, a már meglévő kapcsolatok folyamatos működtetése. Intézményi programok nyilvánossá tévése, népszerűsítése. Közös tevékenységek, ünnepélyek szervezése a szülők bevonásával	A már jól működő kapcsolatok szinten tartása, újabb lehetőségek feltárása	A már jól működő kapcsolatok szinten tartása, újabb lehetőségek feltárása Közös tevékenységek, programok körének szélesítése, a sikeres együttműködések továbbfejlesztése
Felnőttoktatás lehetőségének biztosítása	Az intézmény részvétele a felnőttoktatás feladataiban	Az iskolarendszerű, az iskolarendszere n kívüli területen lehetőség teremtése az élethosszig tartó tanulásra, új tanulás szervezési módok	Igazgató	2003 óta folyamatosan	Beindul a felnőttképzés első csoportja.	A felnőttoktatás résztvevői 80%-ban sikeresen teljesítik a követelményeket.	A felnőttoktatás résztvevői 80%-ban sikeresen teljesítik a követelményeket

		alkalmazására					
--	--	---------------	--	--	--	--	--

5. MEGVALÓSÍTÁS

Az intézmény biztosítja Székesfehérvár Megyei Jogú Város Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervből a rá vonatkozó intézkedések megvalósítását.

Közreműködik az intézkedési terv eredményes megvalósításában az intézményünkben tanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének előmozdítása érdekében. Ennek sikere érdekében ajánlásokat tesz, adatszolgáltatást nyújt és a kért dokumentumokat közreadja.

Az iskola biztosítja és vizsgálja, hogy minden, a működésére, pedagógiai munkájára vonatkozó iránymutatásba, stratégiai dokumentumba (kiemelten a pedagógiai programba és az intézményi minőségirányítási programba) beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és célkitűzések.

Az intézmény biztosítja a pedagógusok felkészítését az intézkedési tervben végrehajtandó feladatokra, felkészültségük értékelését és folyamatos továbbképzésüket az érintett területeken.

Az iskola értékeli, visszacsatolja, beépíti a tervbe az ellenőrzése során szerzett információkat.

A pedagógiai programot felül kell vizsgálni, szükség esetén módosítani kell, és össze kell hangolni az intézményi minőségbiztosítási programmal a tanév végéig.

A szülőkkel való kapcsolattartás hatékonyságának növelése:

Tantestületi értekezleten tájékoztatni kell a pedagógusokat az esélyegyenlőség biztosításával összefüggő feladatokról, az esélyegyenlőség folyamatos fenntartásáról. A tanárokat informálni kell a szükséges intézkedésekről.

Az intézkedési terv ellenőrzése során szerzett információkat folyamatosan értékeljük, visszacsatoljuk és beépítjük a dokumentumokba az alábbi módokon:

- vezetői ellenőrzés (belső ellenőrzés)
- statisztikai adatelemzés

- az akcióterv megvalósulásának évenkénti ellenőrzése
- a panaszkezelési eljárás működésének figyelemmel kísérése

6. ELLENŐRZÉS ÉS MONITORING

Folyamatos belső monitoring rendszerben rögzítjük a hátrányos helyzetű tanulók sorsát érintő változásokat, ennek keretében kiemelten vizsgáljuk e program végrehajtását, illetve a megvalósított intézkedések hatását. Dokumentáljuk a programmal kapcsolatos javaslatokat, melyek a tanulók, a tanulók képviselői, valamint a fenntartó, esetleg más intézmények juttatnak el hozzánk.

Az intézmény – a fenntartó felé – biztosítja a program megvalósításával kapcsolatos éves adatszolgáltatást, illetve az igényelt információkat.

Az éves felülvizsgálat főbb elemei:

- A halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók intézményi oktatási esélyegyenlőségi helyzetének bemutatása.
- Az intézményt, a hátrányos helyzetű tanulókat érintő programok és tevékenységek, valamint az őket érintő intézményi változások bemutatása.
- Beszámoló a terv keretében elfogadott akcióterv végrehajtásáról.
- Tájékoztatás a tárgyévben beadott, az esélyegyenlőség megsértésével kapcsolatos panaszokról, illetve az azokra hozott intézkedések eredményeiről.
- A következő időszakra vonatkozó terv alapelveinek meghatározása.

A nyilvánosság biztosítása:

Az esélyegyenlőségi tervet és az éves beszámoló jelentést elektronikus formában az iskola honlapján közzé tesszük, illetve az iskolai könyvtárban legalább 3 példányban, a szülők és diákok rendelkezésére bocsátjuk. Mindkét dokumentumot évente egy alkalommal közös értekezleten megvitatja a szülői munkaközösség és az iskola vezetősége.

7. KONZULTÁCIÓ, VISSZACSATOLÁS ÉS A DISSZEMINÁCIÓ

Az intézményi esélyegyenlőségi terv készítése során kikérjük a tanulókat, a szülőket, a helyi önkormányzat véleményét. a tervet a nevelőtestület fogadja el és a fenntartó hagyja jóvá.

Az esélyegyenlőséggel vagy annak megsértésével kapcsolatos véleményt szóban és írásban az iskola igazgatójához kell benyújtani. A véleményt bárki benyújthatja.

A benyújtott véleményt, javaslatot a belső monitoring rendszer számára dokumentálni kell.

A benyújtott véleményre, javaslatra az igazgatónak – a kérdés alapos vizsgálatát követően 15 napon belül kell válaszolni. A választ írásba kell foglalni és a monitoring rendszer számára dokumentálni kell.

Az éves monitoring jelentésnél a benyújtott észrevételek kapcsán hozott intézkedések tapasztalatait hasznosítani kell.

Az éves monitoring jelentés kapcsán a településen működő oktatási, szociális és gyermekvédelmi intézmények vezetőinek eljuttatjuk, észrevételeinket, javaslatainkat.

8. SZANKCIONÁLÁS

Az intézményi esélyegyenlőség bizonyított megsértését érintő esetekben hozott intézkedésekkel az iskola köteles az esélyegyenlőséget sértő állapotot megszüntetni. Ellenkező esetben a fenntartó köteles az intézménnyel, illetve az intézmény vezetőjével szemben eljárni.

Székesfehérvár, 2010. október .....

Albrecht Gyula
igazgató